

33. austrijski dan

Graz, Austrija, 8.–9. studenoga 2007.

Hrvatsko arhivističko društvo sudjelovalo je na 33. austrijskom arhivskom danu koji se održao u Grazu, od 8. do 9. studenoga 2007. godine. Tema ovogodišnjeg arhivističkog skupa bila je *Arhivi kao služba u informacijskom društvu*. U predavanjima i diskusijama sudjelovali su kolege i kolegice iz Austrije, Njemačke, Švicarske, Češke, Slovačke, Mađarske, Slovenije i Hrvatske. Usporedo s održavanjem ovog skupa, otvorena je izložba »Umjetnost arhiviranja« u prostorijama Pokrajinskog arhiva u Grazu. Ovogodišnji Arhivski dan bio je prilika i za obilježavanje 40. godina djelovanja Saveza austrijskih arhivistica i arhivista, povodom kojeg je pripremljen poseban svečani skup na kojem se ravnatelj Pokrajinskog arhiva u Grazu, dr. Josef Riegler, osvrnuo na dosadašnji rad Saveza i ujedno pozdravio sve nazočne predstavnike arhivističkih društava iz ostalih zemalja.

Austrijski dan službeno je otvorio predsjednik Pokrajinske vlade mag. Franz Voves. Ukupno je sudjelovalo 11 predavača iz pojedinih austrijskih arhiva i iz arhiva u Luzernu. Skup je bio podijeljen u tri sekcije: arhivska služba za potrebe javnosti, arhivska služba u upravi i otvorenost arhiva i briga za javnost. Wilhem Deuer iz Klagenfurta predstavio je rad Pokrajinskog arhiva u Klagenfurtu s temom *Arhiv kao služitelj prema vani. Izvješće iz korušskog Pokrajinskog arhiva*. Kako bi naglasio da arhiv nije samo spremište za dokumente, osvrnuo se na rad arhiva prema javnosti, a u smislu promocije arhiva kao ustanove. Djelovanje arhiva prema javnosti odnosi se i na rad s korisnicima u čitaonici, sa učenicima iz škola i njihovo upoznavanje s arhivskim gradivom. Osim edukativne promidžbe arhiva, posebno se organiziraju akcije prodaje arhivskih izdanja po pristupačnim cijenama i koncertnih večeri u arhivu prilikom kojih se posebno približava arhiv javnosti. Da bi se dobila predodžba o financijskom stanju arhiva, W. Dauer je prikazao koliko arhiv zarađuje na pojedinim djelatnostima, od izdavaštva, pokroviteljstva, iznajmljivanja prostora za npr. snimanje filmova do izrade preslika arhivskoga gradiva. Werner Matt iz gradskog arhiva Dornbirn, s temom *Gradski arhiv i Internet. Iskustva i strategije sa bazom podataka na internetu*, predstavio je projekt spajanja matičnih knjiga (rođenih, umrlih, vjenčanih) u bazi podataka i stavljanjem tih podataka na Internet. Radi se zapravo o »Famielenbuch«. Kako je iskustvo pokazalo, gradski arhiv u Dornbirnu je imao najviše korisnika koji su istraživali genealogiju obitelji, time i pregledavali navedene matične knjige. Iz tog razloga se krenulo u projekt upisivanja svih podataka iz matičnih knjiga u posebnu bazu podataka, kako bi se olakšao pristup podacima i skratilo vrijeme istraživanja. Navedeni podaci mogu se dobiti samo za privatno korištenje ili znanstveni rad, dok je dobivanje podataka koji se odnose na treću osobu, iz hobija ili znatiželje zabranjeno, odnosno potrebna je dozvola nadležne osobe arhiva za korištenjem takvih podataka. Osim toga, pokrenuli su inicijativu za izradom i objavom oko 600 članaka na Internetu, o povijesti Dornbirna, znamenitim osobama iz mjesta, geografiji i ostalim društvenim, socijalnim i ekonomskim događajima čiji se završetak planira do proljeća 2008. godine. Michael Hochedlinger iz Beča zabavnim radom govorio je o zanimanju arhivskog djelatnika s temom: »Mr-

zovoljan i sam«? Arhivist na napetom polju između povijesne znanosti i uslužnog servisa«. Drugu sekciju je otvorio Hubert Schopf iz Salzburga predstavivši iskustva Landesarchiva u Salzburgu i suradnje sa Zemljskom vladom (posebno skrb za obravnavanjem arhivara u registraturi vlade). Peter Tropper iz Klagenfurta, u predavanju *Funkcija arhiva u okviru crkvene uprave na primjeru pokrajine Kärnten* predstavio je iskustvo manjeg arhiva – Biskupski arhiv Krka u Celovcu. Brigitte Rigele iz Beča obratila je pozornost na vrednovanje arhivskoga gradiva. Na kraju prvoga dana održana je svečanost obilježavanja 40 godina Saveza austrijskih arhivistica i arhivista na kojoj je ravnatelj Pokrajinskog arhiva u Grazu, dr. Josef Riegler održao prigodnu riječ, a u sklopu kojega su se kratko predstavili i pozdravili predstavnici ostalih arhivističkih društava iz gostujućih zemalja. Nakon službenog dijela obilježavanja obljetnice, održan je prigodni domjenak što je bila prilika za upoznavanje s kolegama iz ostalih arhiva.

Drugi dan skupa započeo je s trećom sekcijom – Otvorenost arhiva i briga za javnost. Ciklus tih predavanja održalo je nekoliko predavača. Ferdinand Oppl iz Beča, *Uvid u prošlost-pogled na sjećanje. Primjer Gradskog arhiva u Beču i Pokrajinskog arhiva u Beču.* Gerrhart Marckhgotta iz Linza, *Ekran umjesto pisačkog stroja – i što se još može promijeniti. Razmišljanja o suvremenom arhivističkom otvaranju.* Gregor Egloff iz Luzerna, *Što javnost zanima o arhivističkom otvaranju?* Na kraju su kao predavači sudjelovali Thomas Just iz Beča, *Novi izazovi u popisivanju povijesnih arhiva.* Istaknuo je da su nužni i važni minimalni standardi za izradu popisa koji se onda mogu koristiti i izvan granica, na međunarodnoj razini. Posebno je kritizirao kako mnogi austrijski arhivi nemaju svoja obavijesna pomagala na Internetu. Elisabeth Schögggl-Ernst iz Graza, *Tražiti i naći. Novi arhivistički informacijski sistem Štajerskog pokrajinskog arhiva.* Predstavila je der Archivinformationsystem (arhivistički informacijski sistem) koji je u biti jedna baza podataka (dostupna na Internetu). U nju su preuzeti podaci iz prethodne baze podataka iz kasnih osamdesetih godina prošlog stoljeća s otprilike 500.000 popisanih jedinica. Ova baza podataka u samom je svom porijeklu nastala za muzeje, ali je prikladna i za archive.

33. austrijski arhivski dan bio je dobro posjećen. Osim navedenih kolega iz gostujućih zemalja, sudjelovalo je mnogo arhivskih djelatnika iz pokrajinskih i gradskih arhiva, kao i središnjeg Državnog arhiva u Beču. Predavanja su protekla u zanimljivim diskusijama i prijedlozima. Sudjelovanje na inozemnim arhivskim skupovima svakako pruža mogućnost razmjene iskustava, upoznavanja načina rada i ustroja pojedinih arhiva i način rješavanja često puta vrlo sličnih problema s kojima se susreću arhivski djelatnici, bilo u radu s arhivskim gradivom, u odnosima s korisnicima ili otvaranju arhiva javnosti.

Mirjana Jurić